

ไส้เดือนฝอยพินาตปลวก

หนึ่งทางเลือก...ไม่ใช่สารเคมี

ปลวก ปลวก ปลวก แมลงตัวน้อยนิด แต่มีฤทธิ์ร้ายเหลือ คงไม่ต้องบอกกันนะคะว่า เจ้าปลวกเนี่ยสร้างความเสียหายให้คนรักบ้านอย่างไรบ้าง ท่านๆ ได้มากมายเพียงไร และวิธีกำจัดปัจจุบัน ด้วยการฉีดยานั้น ก็ไม่ชะงัดแน่นอน เพราะปลวก ย้ายที่ได้ เมื่อน้ำยาหมดคุณภาพ ก็จะยกโขยงกลับมาที่บ้านเราใหม่ ทำให้ต้องฉีดปลวกซ้ำซากไม่จบสิ้น เสียที

ก่อนจะกำจัดปลวก มาเรียนรู้ธรรมชาติของ ปลวกกันก่อน ปลวกจะมีนางพญาเกิดใหม่ทุกปี ละ 2 ครั้ง คือ ช่วงต้นหน้าฝน พ.ค. - มิ.ย. และต้นหน้าหนาว พ.ย. - ธ.ค. ที่เรามักเห็นแมงเม่าบินมาเล่นไฟ ในบ้านเรา นั่นแหละคือเจ้าปลวกรุ่นหนุ่มสาว ที่บินจากรังมาเพื่อผสมพันธุ์ เมื่อเสร็จภารกิจก็จะ สลัดปีกลงดินหาที่ทำรัง ส่วนตัวเมียที่สมบูรณ์ที่สุด เมื่อผสมพันธุ์เสร็จเรียบร้อย ก็เตรียมตัวลงดินนั่ง บัลลังก์เป็นนางพญา แค่เวลาเพียง 1-2 เดือน ก็สามารถวางไข่ออกลูกมาสร้างปัญหากัดกินบ้านเรา ได้แล้ว

ปลวกเป็นแมลงซึ่งอยู่คู่โลกมาช้านาน จึงมีการปรับตัวเก่งพอควร ดังนั้นเรื่องสารเคมีกำจัด ปลวกจึงใช้ไม่ค่อยได้ผล เพราะอาการคือยามาเยือน แต่วันนี้ เมืองไทยเรามีข่าวดีมาบอกเคล็ดไม่ลับแต่ ได้ผลชะงัดคราวนี้ คือ “ไส้เดือนฝอย” พระเอก ในการพินาตปลวกนั่นเอง ผลงานวิจัยของ

ดร.นุชนารถ ตั้งจิตสมคิด สำนักงานวิจัยพัฒนา อารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร โทร. 0-2579-9586

ไส้เดือนฝอยพินาตปลวก ที่ว่านี้ เป็นสายพันธุ์ไทย มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า *Steinernema sp.* แยกได้จากจังหวัดกาญจนบุรี

ไส้เดือนฝอยไม่ใช่ไส้เดือนผอมตัวเล็กเท่า เส้นค้าย แต่เป็นไส้เดือนสีขาว ตัวเล็กจิ๋วมาก ขนาด ว่างมองด้วยตาเปล่าไม่เห็น ต้องส่องกล้องจุลทรรศน์ จึงจะขยลโฉมได้...ปานนั้น และก็เป็นสัตว์ไม่ใช่สารเคมี ก็เลยปลอดภัยต่อคน สัตว์เลี้ยงและสิ่งแวดล้อม ยิ่งนัก เพราะเจ้าไส้เดือนฝอยนี้ไม่เป็นอันตรายต่อ สัตว์เลือดอุ่น มันจะเป็นอันตรายมหันตต่อสัตว์เลือด เย็นไม่มีกระดูกสันหลัง จำพวกแมลงและหนอน เท่านั้น ที่สำคัญเมื่อไข่ไปแล้ว ปลวกไม่เกิดอาการ คือยาแบบใช้สารเคมีทั่วไป

วิธีการก็คือ เอาไส้เดือนฝอยมาผสมน้ำ ฉีด ฟันไปบนตัวปลวก และเนื้อไม้ที่ปลวกกัดกิน คราวนี้ ก็เสร็จเรา เพราะนิสัยเจ้าปลวกนั้น เวลาเดินไปไหน เจอหน้ากันก็จะเลียทัตทายกัน เลียไปที่กินไส้เดือน ฝอยเข้าไป เจ้าไส้เดือนฝอยเมื่อเข้าไปในท้องปลวก ก็จะออกลูกออกหลานทำให้ปลวกป่วยและตายอนาค ในที่สุด เรื่องยังไม่จบเท่านั้น เพราะธรรมชาติปลวก จะมีนิสัยประหยัดแบบหารสองอยู่แล้ว ปลวกที่ ตายแล้วจะถูกพรรคพวกกรูมกัดกินครึ่งหนึ่ง ส่วนอีก

ครึ่งหนึ่งจึงจะขนเอาไปทิ้ง ปลูกกินศพปลวก ก็เท่ากับบุฟเฟต์ใส่เดือนฝอยเข้าไปด้วย เลยพากันตายอนาถแบบลูกโซ่ครั้ง เกิดโศกนาฏกรรมปลวกขึ้น โดยหลังจากปลวกกินใส่เดือนฝอยเข้าไป 12 ชม. ก็จะเกิดอาการช็อก ผ่านไปภายในเวลาไม่เกิน 48 ชม. ก็จะตาย

เคล็ดเด็ดขาดในการใช้ใส่เดือนฝอย ต้องทำตอนกลางคืน เพราะพระเอกของเราแพแสงแดด อาจตายก่อนโชว์หากเจอแดด ชั้นแรกหารังปลวกหรือชุมชนปลวกให้เจอก่อน เมื่อเจอแล้วได้เวลาพอเหมาะก็เอาใส่เดือนฝอยพ่นน้ำฉีดลงไปให้ทั่วทั้งตัวปลวก และไม้ที่กัดกินหลังจากนั้นก็ปล่อยพระเอกเราจัดการ

ข้อเสียของใส่เดือนฝอย เนื่องจากเป็นของธรรมชาติ จึงเก็บไว้ได้ไม่นาน เพียง 3 เดือนเท่านั้น แต่ยั้งดีที่การเก็บรักษาง่ายไม่ต้องแช่ตู้เย็น ระวังเพียงอย่าให้โดนแสงแดดเท่านั้น ทางที่ดีซื้อมาแล้วควรใช้ให้หมด

การกำจัดปลวกแบบถาวร เนื่องจากปลวกยังมีนางพญา ที่เกิดใหม่ปีละ 2 หน ปกติแล้วปลวกที่ทำลายขาของบ้านเรา 95% ทำรังใต้ดิน หลังจากสร้างรังเสร็จก็จะขึ้นมาหาอาหารบนดิน โดยการทำอุโมงค์เดินตรงไปยังแหล่งอาหาร ปลวกพันธุ์นี้สังเกตุง่าย เมื่อกัดกินไม้ส่วนไหน ผิวไม้ภายนอกจะคุดคุด แต่เนื้อไม้จะกลวงยุ่ย ต่างกับปลวกไม้แห้งที่กัดกินแล้วจะมีจีเป็นเม็ดเล็กๆ ออกมาจากรู จะกำจัดปลวกใต้ดินแบบถาวร ต้องสร้างกับดักล่อปลวก โดยการสร้างกับดักรอบๆ บ้าน ขุดหลุมเล็กๆ ลึกเพียง 1 คืบ แล้วเอาเศษไม้อย่าง ไม้สนใส่ลงในหลุม 1-2 ชิ้น จากนั้นก็หาอะไรมาปิดปากหลุมป้องกันแดด ปลวกผู้ขายแดดจะได้มากินกันให้อิ่มหน้าตายใจ ปล่อยเวลาผ่านไปประมาณ 1 เดือน/โดยอาทิตย์ละครั้ง

มาเปิดดูเศษไม้ หากมีก็แปลว่ามีนางพญาปลวกมาสร้างรังแถวบ้านเรา ก็เอาใส่เดือนฝอยฉีดพ่นลงในหลุม ปิดฝาหลุม อ้อยเหยื่อให้ปลวกเจริญอาหารผสมเบบี๋ใส่เดือนฝอย รอเวลาที่พระเอกเราจัดการปลวกต่อไป

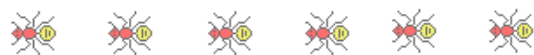
ดร. นุชนารถ ตั้งจิตสมคิด กล่าวว่า ข้อสำคัญในการใช้ใส่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยกำจัดปลวกให้ประสบผลสำเร็จ จะต้องฉีดพ่นให้โดนตัวปลวกหรือใกล้ปลวกให้มากที่สุด ทั้งนี้อาจไม่ได้ผล หากอุณหภูมิ ความชื้นไม่เหมาะสมหรือแสงแดดมากเกินไป ดังนั้นถ้าเกษตรกรใช้ในแปลงจะต้องทำในตอนเย็น

ใส่เดือนฝอย ยังสามารถกำจัดแมลงสาบได้เช่นกัน แต่วิธีฉีดพ่นไม่ได้ผล ก็เลยต้องเอาใส่เดือนฝอยคลุกอาหารไปอ้อยแมลงสาบให้มาเปิบตอนกลางคืน เพราะนิสัยแมลงสาบเหมือนปลวกทั้งชอบเลียตักทายและกินศพพวกเดียวกันเองเช่นกัน

ถึงตอนนี้อยากรู้กันแล้วใช่ไหมคะว่า “ใส่เดือนฝอย” หาซื้อได้ที่ไหน ติดต่อบริษัท โนวา จำกัด เป็นผู้จัดจำหน่าย โทร. 0-2889-7340-6 ใส่เดือนฝอยเป็นซองเล็กๆ บรรจุถึง 10 ล้านตัว 10 ซอง/1 กล่อง ราคา 500 บาท / กล่อง ขายยกกล่อง

เพ็ญวิรัตน์ อัครผลสุวรรณ รวบรวมจาก :

แม่ทองต่อ พ่อประหัด, “ใส่เดือนฝอยพิฆาตปลวก,”
ไทยรัฐ ตุลาคม 2546

ท่านสามารถสำเนาข้อมูลเรื่องนี้ และเรื่องอื่นๆ
ในงานส่งเสริมการเกษตรได้ที่
เว็บไซต์ส่วนพัฒนา เทคโนโลยีการเผยแพร่และฝึกอบรม
<http://agritech.doae.go.th/actech>